

Dokter op Dinsdag@de spoedeisende hulp

In tegenstelling tot de romantiek die series als ER ons voorschotelen, is de realiteit van alledag op een spoedeisende hulp (SEH) toch wel een beetje anders. Het enige dat werkelijk klopt met een geromantiseerde televisieserie is de hectiek. Een dag op de SEH kent pieken en dalen. Tijdens de Dokter op Dinsdag @ Bernhoven gaven SEH-artsen Suzanne van Zoggel, Marije de Kubber, Roelie Tijssen en Noud Buenen en SEH-verpleegkundige Janneke Visser een kijkje in de keuken van de spoedeisende hulp, kortweg SEH genoemd.

Wie op die SEH terechtkomt, komt in ieder geval altijd de SEH-arts en de SEH-verpleegkundige tegen, zij zijn 24/7 paraat om patiënten op te vangen en te begeleiden. Daarnaast wordt op het moment dat het nodig is de hulp ingeroepen van diverse andere specialisten zoals de anesthesioloog, de intensivist, de internist, de chirurg, de neuroloog, de cardioloog en/of de radioloog.

Afhankelijk van de situatie van de patiënt kan het dus soms inderdaad hectisch eraan toegaan rond de patiënt op de SEH. Maar het is wel een gecoördineerde chaos. Iedereen weet precies wat hij/zij moet doen.

De SEH-verpleegkundige is een verpleegkundige die een extra SEH-opleiding van 1,5 jaar heeft gevolgd en die een aantal taken zelfstandig kan uitvoeren. Op de SEH van Bernhoven werken circa vijftig SEH-verpleegkundigen.

Daarnaast is er een team van tien

SEH-artsen, zes secretaresses, vijftien basisartsen en in wisselend aantal ook nog co-assistenten. Daarnaast zijn tijdens kantooruren een chirurg, internist en geriater aanwezig op de SEH. Zoals gezegd komen daar andere specialisten uit het ziekenhuis bij zodra dit nodig is.

Opleiding

De geneeskundeopleiding begint met de eerste drie jaar bachelor en vervolgens drie jaar master. In die laatste drie jaar loopt de geneeskunde student co-schappen en na het afronden van studie is de student basisarts. Vervolgens kan de basisarts verder studeren om zich te gaan specialiseren als huisarts of als specialist in een ziekenhuis, zo ook voor SEH-arts. Voor de SEH arts duurt die opleiding nog eens drie jaar. De opleiding tot SEH-arts is in ons land sinds twintig jaar mogelijk en daarmee nog een relatief jonge specialisme.

De SEH van Bernhoven is een middelgrote afdeling. Per dag melden zich ongeveer tussen 60-80

patiënten op de SEH. De meeste mensen komen tijdens de kantooruren, maar ook 's nachts is de SEH paraat.

Artsenteam SEH
24/7 paraat

Triage

Een dag op de SEH is nooit te voorspellen. En wanneer is nu iets spoed, of juist meer spoed of heeft iemand de meeste spoedzorg nodig? Hiervoor wordt het systeem van triage gebruikt. Een uit de Franse taal afkomstig woord dat letterlijk sorteren betekent. Doel van triage is dat de patiënt de juiste zorg op de juiste tijd en plaats krijgt. Dat betekent dat de patiënt

figuurlijk een kleurcode krijgt. Rood betekent acute zorg dus direct de arts aan het bed; oranje staat voor acuut en dan moet er binnen tien minuten een arts zijn; geel is urgent en wordt de patiënt binnen een uur door de arts gezien; groen betekent standaard en wordt de patiënt binnen twee uur gezien. Blauw is niet urgent, dan moet de arts binnen vier uur bij de patiënt zijn, maar blauw komt zelden voor.

En dus kan het gebeuren dat iemand met een gebroken pols toch voorrang moet verlenen aan een patiënt die nog maar net is binnengekomen maar die hartklachten heeft en direct hulp nodig heeft. De SEH heeft 22 behandelplaatsen, waaronder een traumakamer, enkele behandelkamers, waarvan een speciaal voor kinderen en een zogenoemd observatorium waar een tiental bedden staat en waar met name mensen in observatie worden gehouden die hartklachten hebben. Dagelijks worden er geschat zo'n 250 buisjes bloed voor onderzoek afgenomen en de gemiddelde verblijfsduur op de SEH is 2,5 uur.

Huisarts of spoedeisende hulp?

Wanneer is een klacht nu spoedeisend of ga je ermee naar de huisarts? Er is wel een definitie die luidt: 'een gezondheidsklacht is spoedeisend wanneer het levensbedreigend is. Of dat de behandeling door een huisarts niet kan wachten tot de volgende dag of het volgende spreekuur'. Toch is dat, zeker voor een leek soms nog moeilijk in te schatten. Maar een verstuipte enkel is bijvoorbeeld niet een levensbedreigende situatie en hoewel die pijnlijk kan zijn, is dergelijk letsel vaak goed te behandelen door de huisarts.

Spoedpost

Denk je dat jezelf of iemand in je omgeving in een levensbedreigende situatie verkeert, dan bel je het alarmnummer 112. Dit nummer werkt ook als je geen bereik bent of als je beltegoed op is. De SEH is niet vrij toegankelijk. In principe kom je op de SEH op verwijzing van de huisarts, via een 112 melding of een ander ziekenhuis, maar als je direct professionele hulp nodig hebt of als je een toename hebt van klachten waarvoor je onder behandeling bent van een specialist is dat een reden om zelf naar de SEH te komen. In Bernhoven kennen we de spoedpost. Hier bevindt zich naast de SEH ook de huisartsenpost (HAP) die buiten kantooruren open is. Een HAP is een samenwerking van regionale huisartsen buiten kantooruren zodat ook dan voor iedereen huisartsenzorg bereikbaar is. Wie zich aan de balie van de spoedpost meldt komt in eerste instantie dus bij de huisarts, die verwijst zo nodig door naar de SEH. SEH-zorg valt onder ziekenhuiszorg en wie gebruikmaakt van de SEH moet dan ook weten dat op dat moment het eigen risico van 385 euro per jaar wordt aangesproken. Dat geldt niet voor huisartsenzorg. Die valt buiten het eigen risico.

Wie dan toch op de SEH terecht komt krijgt eerst een aantal vragen van de arts en verpleegkundige, bijvoorbeeld of je allergisch voor iets bent, bepaalde medicijnen gebruikt en welke ziekte je in het verleden hebt gehad. Dat kan vreemd overkomen, misschien heb je dat al telefonisch gemeld of aan de ambulancebroeder meegedeeld. Toch is die check nodig voor een veilige zorg. Na lichamelijk onderzoek, eventueel bloedprikken en röntgenonderzoek volgt een behandeling en diagnose. De conclusie kan zijn dat iemand daarna naar huis mag en de huisarts de behandeling overneemt, maar er kan ook direct een operatie volgen of een ziekenhuisopname.

Wat op een SEH ook gebeurt is een controle bij kinderen tot achttien jaar. Dit is een landelijk veiligheidsbeleid waarbij gekeken wordt naar mogelijke signalen van kindermishandeling. Ook ouderen worden op mishandeling gescreend. Dat hoeft niet per se lichamelijke mishandeling te zijn, dat kan ook psychische mishandeling zijn. Bij een vermoeden van mishandeling is een arts verplicht om bij Veilig Thuis een melding te doen. In 2016 was in ons land in 118.000 gevallen sprake van kindermishandeling (bron: Augeo).

Meer weten?

Bernhoven heeft een animatie laten maken waarin bezoekers wordt uitgelegd hoe het er aan toe gaat op de SEH. Dit filmpje is te zien op www.bernhoven.nl/patienten/specialismen-afdelingen/specialismen/spoedeisende-hulp/

Sinds kort is er een nieuwe landelijke website met allerlei praktische informatie over de spoedeisende hulp: www.sehzorg.nl